

Postanowienie z dnia 1 października 2007 r.

III SW 6/07

Naruszenie przez partię polityczną zakazu gromadzenia środków finansowych jedynie na rachunkach bankowych powoduje odrzucenie sprawozdania finansowego partii (art. 24 ust. 8, art. 38a ust. 1 pkt 3 i art. 38a ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 ze zm.).

Przewodniczący SSN Teresa Flemming-Kulesza, Sędziowie SN: Krystyna Bednarczyk, Józef Iwulski, Zbigniew Korzeniowski, Roman Kuczyński, Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca), Małgorzata Wrębiakowska-Marzec.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 1 października 2007 r. sprawy ze skargi Organizacji Narodu Polskiego - Ligi Polskiej na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 23 lipca 2007 r. w przedmiocie odrzucenia sprawozdania finansowego,

o d d a l i ł skargę.

U z a s a d n i e

Państwowa Komisja Wyborcza uchwałą z dnia 23 lipca 2007 r. na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 ze zm., zwanej dalej „ustawa”) odrzuciła sprawozdanie partii Organizacja Narodu Polskiego - Liga Polska o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2006 r. z powodu naruszenia art. 24 ust. 8 powołanej ustawy. Uzasadnienie powyższej uchwały zawiera przedstawienie tej podstawy - ustalonych faktów oraz przesłanek zastosowania wskazanych przepisów. Ustalono, że Partia Organizacja Narodu Polskiego - Liga Polska zgromadziła środki finansowe w kwocie 9.100,00 zł. Pochodziły one z darowizn pieniężnych dokonanych przez osoby fizyczne do kasy

partii w kwotach nieprzekraczających w jednym roku minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników. Ze sprawozdania partii oraz z zestawienia obrotów i sald, a także z historii rachunku bieżącego partii [...] wynika, że saldo tego rachunku w dniu 1 stycznia 2006 r. wynosiło 350,00 zł. W 2006 r. nie dokonano na ten rachunek żadnych wpłat, a jedynie poniesione zostały koszty jego prowadzenia w łącznej kwocie 350,00 zł. W dniu 31 grudnia 2006 r. nie pozostały na nim żadne środki finansowe. Według oświadczenia partii również na drugi jej rachunek [...] prowadzony w Banku PKO BP S.A. O/Warszawa, który w trakcie 2006 r. został zamknięty, nie wpłynęły w okresie sprawozdawczym żadne środki finansowe. A zatem - stwierdziła PKW - środki pochodzące z darowizn wpłaconych do kasy partii nie zostały przekazane na jej rachunek bankowy, co stanowi naruszenie art. 24 ust. 8 ustawy, które to naruszenie na podstawie art. 38a ust. 2 pkt 3 ustawy powoduje odrzucenie sprawozdania.

Uzasadnienie uchwały zawiera ponadto wyjaśnienia dotyczące art. 39a ust. 1 ustawy, że korzyści majątkowe przekazane partii politycznej z naruszeniem art. 24 ust. 8 ustawy podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Partia polityczna może w terminie 60 dni dobrowolnie dokonać wpłaty przedmiotowej korzyści majątkowej na konto urzędu skarbowego właściwego dla jej siedziby. W przypadku odmowy dobrowolnego wydania korzyści majątkowej na rzecz Skarbu Państwa zostanie wszczęte postępowanie określone w art. 39a ust. 5 ustawy.

Organizacja Narodu Polskiego - Liga Polska wniosła odwołanie od powyższej uchwały opierając je na stwierdzeniu że odrzucenie sprawozdania tej partii „ma charakter formalny, a nie merytoryczny”. W uzasadnieniu odwołania podniesiono, że wpłaty, o których mowa w zaskarżonej uchwale Państwowej Komisji Wyborczej, zostały dokonane w następstwie apelu Rady Nadzorczej ONP - LP o jednorazowe wsparcie finansowe działalności bieżącej organizacji. Zostały one zaksięgowane jako darowizny, ale faktycznie były to darowizny na działalność statutową, wprawdzie nie zostały umieszczone na rachunku bankowym „biorąc pod uwagę wysokie prowizje bankowe, utrudnienia w prowadzeniu rachunku itp.” ale „jako składki, a nie dary zostały przeznaczone między innymi na opłacenie kosztów administracyjnych”.

Precyzyjnie opisana w zaskarżonej uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 13 lipca 2007 r. sytuacja faktyczna uzyskania przez ONP - LP w 2006 r. przychodu w wysokości 9.100 zł jako darowizny środków pieniężnych dokonanej przez osoby fizyczne do kasy partii, dokładnie odpowiada sprawozdaniu ONP - LP oraz

wynika z innych dokumentów rozważonych przez PKW, w szczególności kasowego dowodu wpłaty wraz z listą darczyńców. Bezsporne jest również to, że przedmiotowe środki pieniężne nie zostały umieszczone na rachunku bankowym i poza rachunkiem bankowym zostały przez Partię wykorzystane.

Wszystkie wyżej wymienione ustalenia faktyczne nie zostały w odwołaniu zakwestionowane; chyba bowiem tylko ze względu na swoisty styl odwołania pomimo przyznania uzyskania przez Partię „wsparcia finansowego” od „kilku osób”, równocześnie wskazuje się, że były to faktycznie darowizny „ale mimo to mylnie zaksięgowane jako darowizny” i wreszcie - w innym zdaniu uzasadnienia - że ze względu na przeznaczenie stanowiły one jakby składki, a nie dary. Przez takie opisywanie faktów bezbłędnie ustalonych przez PKW, w istocie oceny faktów bezspornych, odwołująca się ONP - LP wskazywała na swoiste rozróżnienie „formalnych” i „merytorycznych” aspektów sprawy, przyjmując, że do sfery formalnej należy obowiązek gromadzenia środków pieniężnych partii na rachunku bankowym. Wskazane w odwołaniu rozróżnienie formalnych i merytorycznych aspektów sprawy nie jest trafne, skoro odnosi się do bezspornego naruszenia przez ONP - LP nakazu określonego jednoznacznie bezwzględnie obowiązującymi przepisami ustawy o partiach politycznych. Stosownie do art. 24 ust. 8 tej ustawy partia polityczna może gromadzić środki finansowe jedynie na rachunkach bankowych z jednym wyjątkiem dotyczącym kwot ze składek członkowskich w wysokości określonej w jej art. 26a. Z kolei na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3 ustawy w przypadku gromadzenia środków finansowych poza rachunkiem bankowym z naruszeniem przepisów art. 24 ust. 8 Państwowa Komisja Wyborcza odrzuca sprawozdanie, co wynika z ustawy a nie jest poddane decyzji uznaniowej.

Z powyższych przyczyn, skoro podstawy zaskarżonej uchwały Państwowej Komisji Wyborczej nie budzą żadnych wątpliwości Sąd Najwyższy postanowił o oddaleniu bezzasadnego odwołania.

=====